

RADNIČNÉ ² noviny

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Ročník XIII. • Číslo 2

február 2019

SME ZA EKOLOGICKÚ DOPRAVU

Foto: DPM BB

Dopravné zápchy, nedostatok parkovacích miest či kvalita vzduchu sú problémy, s ktorými bojujú takmer všetky mestá na svete. Rastúci počet ľudí či zvyšujúci sa počet áut v mestách sú výzvy, na ktoré musíme reagovať. Zlepšenie stavu vidíme najmä v uprednostnení ekologických foriem dopravy.

Strana 4 – 5

Foto: Meš BB

SAMOSPRÁVA

Informačno-poradenské centrum bude v našom meste pokračovať aj naďalej.

Strana 2

Foto: SKI club Sečie

ZO ŠPORTU

Športu, ktorý je na Slovensku v ústraní, sa blízko Banskej Bystrice darí.

Strana 13

Foto: Stredoslovenské múzeum

SÚŤAŽ

Aj Vy môžete vyhrať knihu o Štefanovi Moyzesovi, ktorá bola len nedávno uvedená do života.

Strana 14

BEZPLATNÉ EUROFONDOVÉ PORADENSTVO BUDE V BANSKEJ BYSTRICI POKRAČOVAŤ

Bezplatné poradenstvo pre obce, mestá, firmy či združenia, ktoré chcú čerpať z eurofondov, bude pokračovať v našom meste aj naďalej. Podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši zhodnotil spolu s primátorom Banskej Bystrice Jánom Noskom doterajšie fungovanie Informačno-poradenského centra (IPC) a súčasne ohlásil jeho pokračovanie do roku 2021. Takisto navrhol rozšíriť zoznam tzv. catching-up regiónov, teda dobiehajúcich regiónov o Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK). Je to iniciatíva Európskej komisie (EK), ktorá je dôležitým nástrojom na podporu a pomoc členským štátom v naštartovaní rastu, ekonomického a sociálneho rozvoja.

„Informačno-poradenské centrum v Banskej Bystrici je jedným zo siedmich centier naprieč celým Slovenskom. Ich cieľom je poskytovať bezplatné konzultácie, informovať a pomáhať potenciálnym žiadateľom, ktorí sa chcú uchádzať o eurofondy, aby si pri príprave potrebných podkladov nemuseli najímať drahých konzultantov,“ uviedol vicepremiér Richard Raši a zároveň zdôraznil, že vyškolení pracovníci poskytujú komplexné informácie úplne zdarma a potenciálni žiadatelia sa nemusia zaväzovať akýmikoľvek zmluvami a už vôbec nie platiť nejaké percentá, ak je ich žiadosť úspešná. Banskobystrické IPC je jediným na Slovensku, ktoré nefunguje pod samosprávnym krajom, ale pod krajským mestom. Za dva roky svojej existencie poskytlo 610 konzultácií, spoluorganizovalo 45 seminárov o eurofondoch, na ktoré prišlo 1 768

účastníkov. Okrem toho má vo svojej databáze 685 kontaktov na záujemcov o čerpanie eurofondov. Pracovníci centra pravidelne rozsieľajú hromadné emaily s novinkami v oblasti európskych fondov, no predovšetkým pomohli takmer 400 klientom pripraviť žiadosť o nenávratný finančný príspevok. „Som veľmi rád, že pracovisko IPC pre Európske štrukturálne a investičné fondy bolo zriadené práve v našom meste. Zabezpečuje podporu a poradenstvo pre celý Banskobystrický kraj a počet záujemcov sa stále zvyšuje. Je to pre nás pozitívna spätná väzba, nakoľko nám záleží na rozvoji celého regiónu,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko. IPC v Banskej Bystrici dokazuje svoje efektívne fungovanie aj sumou, ktorú sa mu zo svojho rozpočtu podarilo ušetriť. Z alokácie 301 487,20 eur, ktorá bola na jeho aktivity vyčlenená, použilo 196 141,77

IPC funguje v našom meste od roku 2017

eur, čo predstavuje 65 percent. Peniaze, ktoré ušetrilo, presunulo na projekt, ktorým bude jeho činnosť v nasledujúcich troch rokoch pokračovať. Mesto s platnosťou od 20. novembra 2018 uzavrelo zmluvu o partnerstve, ktorá sa týka práve jeho ďalšej práce v najbližších rokoch. *dmo*

INICIATÍVA STREDNÉ SLOVENSKO: OD NAŠICH CIEĽOV SA NENECHÁME ODRADIŤ

V piatok, 1. februára 2019 sa v našom meste uskutočnilo prvé tohtoročné zasadnutie Výkonného výboru Iniciatívy stredné Slovensko. Opätovne zvolení, ale i noví primátori sa stretli, aby zhodnotili aktuálnu situáciu a činnosť združenia. Následne spoločne rokovali o ďalších krokoch.

Obyvateľom stredného Slovenska chýba na trase severojužného a východozápadného prepojenia moderná dopravná infraštruktúra. Iniciatíva vznikla v máji 2017 a svojou činnosťou chce dosiahnuť dobudovanie prepojenia našej krajiny, diaľnice D1 v úseku Turany – Hubová a Hubová – Ivachnová, rýchlostnej cesty R3 Trstená – Dolný Kubín, R1 Ružomberok – Banská Bystrica a súvisiace spojenie I/71 Lučenec – Fiľakovo – Salgótarján. Medzi jej priority patrí aj liberalizácia železničnej dopravy na strednom Slovensku, čo by malo priniesť ďalšie zlepšenie v tejto oblasti. V závere roka 2017 sa uskutočnila programová konferencia, ktorá vo viacerých dotknutých mestách vyústila do blokad ciest. Zároveň z nej vyplynuli konkrétne požiadavky na zlepšenie situácie, ktoré boli smerované kompetentným na najvyššej štátnej úrovni. Nakoľko dohodnuté termíny a harmonogram potrebných úkonov nevyhnutných k realizácii jednotlivých úsekov prepojenia neboli zo strany NDS dodržané, v máji 2018 členovia

Stretnutie Iniciatívy stredné Slovensko

združenia tlmočili svoju žiadosť aj premiérovi Petrovi Pellegrinimu. Na stretnutí sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky a Národnej diaľničnej spoločnosti. Šéf rezortu dopravy deklaroval, že k zdržaniu často dôjde kvôli tretím stranám, ktoré do konaní zasahujú. Generálny riaditeľ Národnej diaľničnej spoločnosti v prítomnosti predsedu vlády a ministra sľúbil členom Inicia-

tívy stredné Slovensko aktualizáciu všetkých termínov v rámci severojužného prepojenia Slovenska. Žiaľ, ako veľakrát predtým, zostalo len pri sľuboch. Naďalej dochádza k posúvaniu termínov, nerealizujú sa procesné úkony či verejné obstarávania.

„Nie sme spokojní a nekonečným Národnej diaľničnej spoločnosti sme znepokojení. Čas plynie a vážna situácia v oblasti dopravy, ktorú chceme riešiť stagnuje. Nejde len o konkrétne mestá, držíme spolu a chceme dosiahnuť celoplošné riešenie. Výkonný výbor združenia Iniciatíva stredné Slovensko sa dnes preto dohodol na ďalšom postupe. V našom úsilí nepolavíme a podnikneme ďalšie kroky,“ uviedol primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko, predseda Iniciatívy stredné Slovensko.

V najbližšom období výbor adresoval list Národnej diaľničnej spoločnosti, a následne chce prerokovať jej postupy na úrovni zasadnutia vlády Slovenskej republiky. Podporu budú členovia združenia hľadať aj u samotných obyvateľov jednotlivých miest. *dmo*

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

1 PRIMÁTOR MESTA SO SVOJIMI ZÁSTUPCAMI

V meste Banská Bystrica budeme mať počas volebného obdobia 2018 – 2022 opäť dvoch viceprimátorov. Prvým zástupcom primátora ostane Jakub Gajdošík z poslaneckého klubu SMER-SD, SNS. Druhým zástupcom sa stal dlhoročný poslanec za Sásovú – Rudlovú Milan Lichý z klubu nezávislých poslancov Banskobystrická alternatíva (Klub BBA). Jakub Gajdošík bude zamestnaný na plný úväzok a Milan Lichý na pracovný pomer v rozsahu 0,6 úväzku.

PR KP

Máme dvoch viceprimátorov

4 CHRÁŇME SI ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V dňoch 19. – 21. januára boli v ovzduší mesta a jeho okolia zaznamenané zvýšené koncentrácie prachových častíc. Denný priemer koncentrácie PM10 v týchto dňoch bol prekročený nad hodnotu 45 µg.m⁻³. Okrem nepriaznivých poveternostných podmienok prispieva ku znečisteniu ovzdušia doprava a hlavne lokálne vykurovanie budov a domov tuhými palivami. Doporučujeme preto, aby bol uprednostnený iný spôsob vykurovania (plynové kotle alebo elektrické ohrievače) ako spaľovanie pevných palív. Takisto je potrebné zvážiť aj cestovanie individuálnou automobilovou dopravou. Zvýšené koncentrácie prachových častíc majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie ako je podráždenie horných dýchacích ciest. Odporúčame v takom prípade obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom a chorým ľuďom. Aktuálne informácie o kvalite ovzdušia na území SR sú dostupné na stránke www.shmu.sk.

Oddelenie životného prostredia

2 MINULÝ ROK SA U NÁS NARODILO VIAC CHLAPCOV

K 31. decembru 2018 malo v Banskej Bystrici trvalý pobyt 76 438 obyvateľov, pričom podľa Matričného úradu a ohlasovne pobytu to bolo 40 573 žien a 35 865 mužov. Počas roka počet sobášov klesol, no narodilo sa viac detí ako vlani. Uplynulý rok uzavrelo manželstvo 484 občanov s trvalým pobytom v meste pod Urpínom. Na Matričnom úrade sa zosobášilo 404 párov, z toho 158 sobášov bolo cirkevných a 246 civilných. Najobľúbenejší svadobný mesiac roka 2018 je september. Svoje áno si počas neho povedalo až 62 snúbencov. „Okrem sobášov v radnici sa svadby konali aj v záhrade hotela Gala, netradičný výber predstavuje Vodný hrad v Hronseku, golfový areál Tri Duby a obľúbené sú aj záhrady pri reštaurácii Le Gout,“ uviedla Marta Čellárová, vedúca oddelenia Matriky a ohlasovne pobytu. V Banskej Bystrici sa minulý rok narodilo 1251 detí – 675 chlapcov a 577 dievčat. Z toho 784 detí má trvalý pobyt na území nášho mesta. Tento rok majú prevahu chlapci. Malých Banskobystričaniek pribudlo

359 a Banskobystričanov 425. V rebríčku obľúbených dievčenských mien stále vedie Ema (Emma), v tesnom závесе je Eliška, Hana či Hanka. Päťicu najčastejších mien dopĺňajú Viktória a Natálie. O prvé miesto medzi chlapčenskými menami sa delia Martinovia, Matejovia a Jakubovia. Hneď za nimi nasleduje meno Michal a tretí najčastejší výber padol na Samuela. K obľúbeným patria aj mená Lukáš a Adam. „Aj počas roka 2018 sme zaznamenali nezvyčajné mená, ktoré banskobystrickí rodičia dali svojim deťom. Z dievčenských to sú Tea, Nerea, Freya Mary, Miray či Nava. Chlapci dostali neobvyklé mená Levante, Noel, Jany, Olin, Vlad a Liam,“ dopĺňa Marta Čellárová, vedúca oddelenia Matriky a ohlasovne pobytu. Štatistiky matriky zaznamenali o niekoľko úmrtí menej, ako minulý rok, konkrétne 1222. Z toho Banskobystričanov bolo 719. Do nášho mesta sa však prisťahovalo 1053 ľudí. Odsťahovalo sa 1291 obyvateľov, najčastejšie do Českej republiky, Veľkej Británie či Nemecka.

dmo

3 STARÁME SA O VOJNOVÉ HROBY

Mesto Banská Bystrica požiadalo Ministerstvo vnútra SR v súlade so zákonom o vojnových hroboch o poskytnutie finančného príspevku na obnovu Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke. Pamätník je významným pietnym miestom nielen počtom obetí a charakterom popráv, ale je zároveň umeleckým dielom architekta D. Jurkoviča. V roku 1963 bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Jeho súčasný stav si vyžaduje dôslednú opravu a samotný areál celkovú údržbu, potrebu vytvoriť ochranné pásmo, regulovať prerastené dreviny a prístupový chodník vysadiť nízkou zeleňou. V záujme zachovania tohto významného pietneho symbolu dalo mesto vypracovať Zámer obnovy pamiat-

ky. Rekonštrukcia bude realizovaná v súlade s usmernením a rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici.

Oddelenie kultúry

Pamätník obetiam fašizmu v Kremničke

5 PENIAZE SÚ ODVOZDANÉ

V januári odovzdal primátor mesta Ján Nosko dva výťažky z charitatívnych podujatí, ktorých cieľom bolo pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Suma 2 230 eur, ktorá sa vyzbierala na Primátorskom punči, pomôže neziskovej organizácii Domu matky Terezy. Peniaze budú využité v dielňach, v ktorých zdravotne postihnutí ľudia rozvíjajú svoje zručnosti. Na podujatí Ples mesta sa podarilo vyzbierať 3 557 eur. Sumu primátor odovzdal Spoločnosti na pomoc osobám s autizmom. Všetkým, ktorí sa zúčastnili punču alebo prispeli k organizácii mestského plesu patrí naše poďakovanie. Aj vďaka Vám sa podarilo naplniť poslanstvo týchto charitatívnych podujatí.

PR KP

6 OPRAVA

V januárovom čísle novín sme Vás informovali o predĺženej lehote dobrovoľnej zbierky na získanie finančných prostriedkov na tvorbu, realizáciu a umiestnenie sochy kráľa Bela IV. Zverejnené číslo účtu sme omylom uviedli nesprávne a je neplatné. Za chybu sa ospravedľujeme. Správne číslo účtu, kde môžete do 31. decembra 2019 poslať peniaze do zbierky je: SK237500000004023870808.

PR KP

MESTO BUDE PODPOROVAŤ EKOLOGICKÉ FORMY DOPRAVY

Aktuálny rozvoj individuálnej motorovej dopravy signalizuje pre všetkých obyvateľov mesta v budúcnosti riziko bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Musíme sa pozerať dopredu a tento trend zastaviť tak, aby sme ľuďom ponúkli vhodnú a spoľahlivú alternatívu dopravy a čo najvyššiu kvalitu života v našom meste.

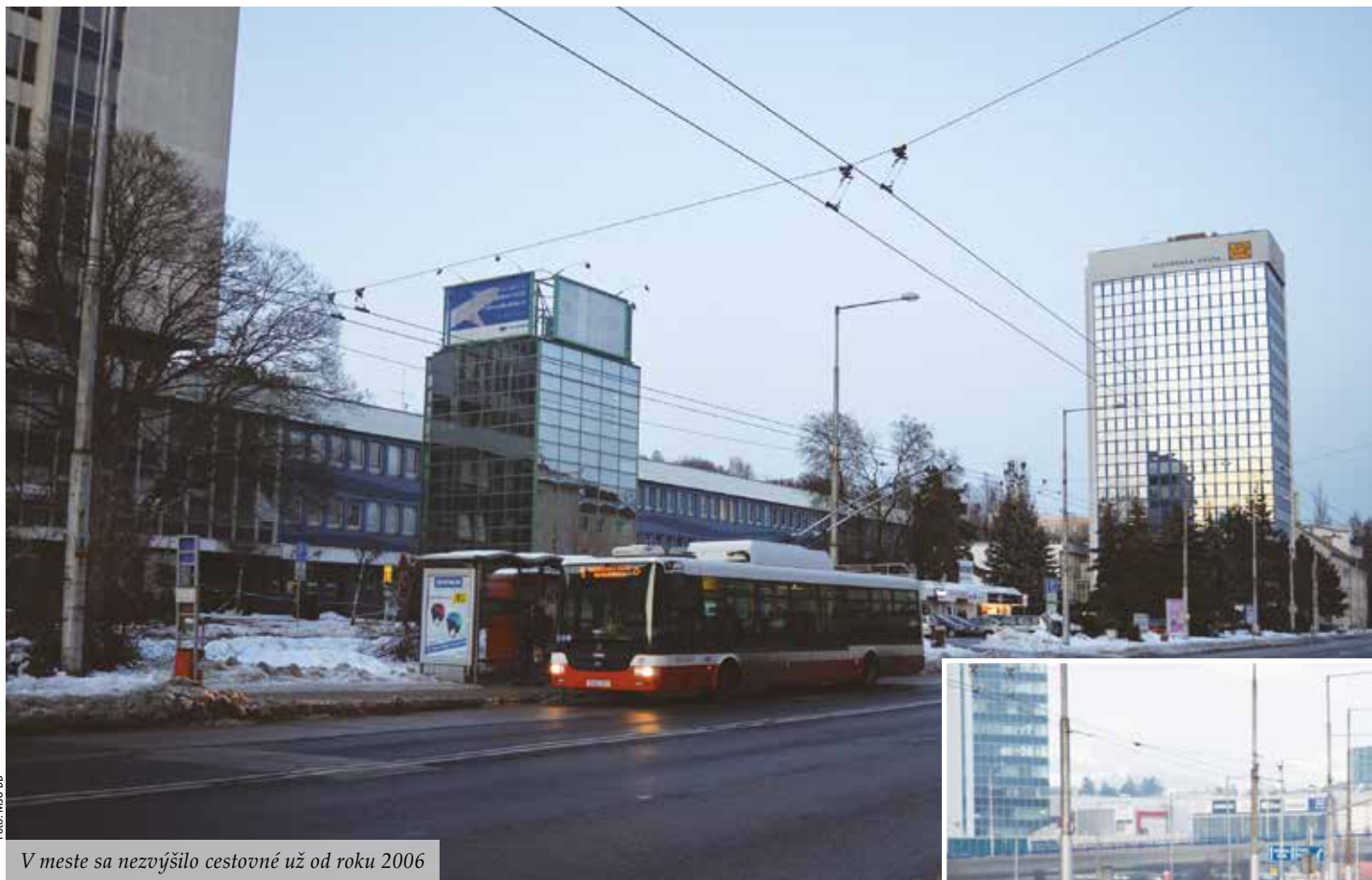

Foto: Mestú BB

V meste sa nezvýšilo cestovné už od roku 2006

SÚČASNÝ NEGATÍVNY TREND V DOPRAVE NA SLOVENSKU

Problém s dopravou je nielen v našom meste, ale na celom Slovensku. Zvýšenie komfortu života vedie mnohých z nás ku kúpe auta. Dokonca pribúdajú domácnosti, ktoré vlastní dve a viac áut. Odzrkadľuje sa to hlavne v nedostatku parkovacích miest. Aktuálne sú na Slovensku viac ako dva milióny automobilov. Predstavuje to štyristo áut na 1000 obyvateľov a každý rok pribúda ďalších päťnásť áut na rovnaký počet obyvateľov. Môže sa to zdať ako malý nárast, ale v počte obyvateľov mesta a blízkych obcí (s ekonomickým prepojením na Banskú Bystricu ako krajské sídlo) sa takto objaví každý rok o 2 000 automobilov viac. Každé sa ocitne v dnes už preplnenej premávke a potrebuje navyše parkovacie miesto. Je zrejmé, že takýto rozmach individuálnej dopravy je neudržateľný. Riešením však jednoznačne nie je vyasfaltovanie celého mesta a obetovanie všetkých zelených plôch a verejných priestranstiev len pre ďalšie parkoviská.

ĽUDIA SI AUTÁ KUPUJÚ, LEBO NEMAJÚ ALTERNATÍVU

Je pravdou, že dnes je iná doba. Všetci sme uponáhľaní a na zamestnancov sa kladú čím ďalej vyššie nároky. Blízko domu možno nemáme kompletnú občiansku vybavenosť alebo sme sa rozhodli deti vozit' do vzdialenejšej školy. Vlastníctvo auta treba hodnotiť z viacerých uhlov pohľadu. Niektorí ho skutočne potrebujú pre svoju prácu, rozvoz detí, nedostatok iných foriem dopravy a podobne. Mnohí majú autá, ktoré tvoria len akúsi zá-

Na cestách pribúda čoraz viac áut

ŠTATISTIKY Z KAMPANE DO PRÁCE NA BICYKLI 2018

Počet tímov	146
Počet účastníkov	470
Počet jazd na bicykli	7 682
Najazdených km na účastníka	120 km
Účastníci počas mája najazdili	56 374,19 km
Ušetrené CO ₂ oproti ceste autom	14 708 kg

Foto: Archiv A. Sulajterová

Súťažiaci tak ušetrili toľko CO₂, koľko by za rok spracovalo takmer 1500 dospelých stromov.

lohu pre náhodné potreby. Ročne najazdia málo kilometrov a väčšinou tvoria len prekážku na sídliskách. Samostatnou kategóriou sú autá, ktoré si ľudia kupujú len zo sociálnych a osobných dôvodov ako formu prestíže.

VLASTNÍCTVO AUTA SI TREBA DOBRE SPOČÍTAŤ

Podľa štatistík je každé auto priemerne využívané len jednu hodinu denne a zvyšných 23 hodín stojí nevyužitú a zaberá verejný priestor. Navyše, podľa analýz Európskej komisie je priemerné zaťaženie človeka, ktorý auto vlastní až 290 eur mesačne. Zahŕňa to priemer nákladov na obstaranie auta a jeho amortizáciu, spotrebu pohonných hmôt, servisné náklady, poisťky a iné súvisiace položky. Pre porovnanie – mesačný lístok v MHD v Banskej Bystrici stojí len 20 eur s neobmedzeným počtom jazd. Ak by sme využili 290 eur na cestovanie taxíkom bez starostí pri cene 2,50 eura za jazdu, môžeme tak mesačne urobiť až 116 jazd, čo nám dáva bohatý priestor na takmer šesť jazd denne. Bez auta, bez starostí s parkovaním, tankovaním a platením poisťiek. Dnes už nie je hanbou jazdiť MHD. Je to moderný štýl, ktorý ľudia postupne znovu ob-

javujú. Nemajú starosti s parkovaním a v lete si napríklad môžu bez výčítiek dať na námestí aj pohárik vína alebo si vychutnať iný osviežujúci nápoj. Denná prechádzka na zastávku navyše podporuje aj naše zdravie. Svetová zdravotnícka organizácia zverejnila údaje, podľa ktorých sú ľudia jazdiaci v autách náchylnejší na viaceré ochorenia. Ich telesná váha je vyššia priemerne o tri kg ako u ľudí, ktorí používajú verejnú dopravu.

ĽUDIA POTREBUJÚ PONUKU SPOJOV MHD V HUSTÝCH INTERVALOCH

V našom meste sa nám podarilo v posledných rokoch zaradiť do prevádzky až 54 nových vozidiel MHD. Táto obnova sa uskutočnila vďaka trom úspešným projektom Dopravného podniku mesta a SAD Zvolen. S podporou eurófondov sú v obehu moderné a ekologické nízkopodlažné autobusy a trolejbusy v celkovej hodnote viac ako 20 mil. eur, čo mestskému rozpočtu ročne ušetrí približne 2,2 mil. eur.

Banská Bystrica je tak jedným z priekopníkov v masívnej obnove ekologických vozidiel MHD. Celá flotila je bezpečne rozdelená tak, aby nebola priama odkázanosť na vybraný druh energie. Tretinu tvoria trolejbusy, ďalšiu tretinu autobusy s dieslovými motormi spĺňajúcimi normu Euro 6 a zvyšok nové trolejbusy, ktoré majú dokonca o 25 percent nižšiu spotrebu elektrickej energie ako prechádzajúce z deväťdesiatych rokov. Moderná MHD s ekologickými vozidlami je prioritou, ale tvorí len časť celej služby. Cestujúci potrebujú okrem kvalitných dopravných prostriedkov predovšetkým kvalitnú službu ako celok. Na niektorých nosných linkách sa podarilo vytvoriť intervalové odchody. Je však potrebné urobiť poriadok v celej sieti liniek MHD, aby cestovné poriadky vyhovovali každému. Životný štýl a doprava v meste sa zmenili, a na to musí reagovať aj ponuka verejnej dopravy. Snažíme sa držať aj sociálnu tarifu a cestovné v meste nezvyšujeme už od roku 2006.

MHD MUSÍ BYŤ PRE ĽUDÍ FUNKČNÁ A ATRAKTÍVNA SLUŽBA

Vedenie mesta si uvedomuje, že súčasný stav dopravy v meste začína meniť dopravné návyky ľudí, ktorí premávku hodnotia ako problémovú vo vybraných uzloch (OC Point, Belveder, centrum mesta). Preto musí prejsť MHD v meste reorganizáciou. V tomto procese nám pomôže profesionálne poradenstvo z Technickej univerzity vo Viedni.

V prevádzke je momentálne 54 nových vozidiel MHD

PLÁN UDRŽATEĽNEJ MOBILITY V MESTE

Je našou snahou riešiť dopravu na území mesta tak, aby nezaťažovala každodenný život obyvateľov a návštevníkov mesta. Dopravné zápchy, parkovanie, verejná doprava a chýbajúca infraštruktúra sa môžu zlepšiť uprednostnením ekologických foriem dopravy (pešia a cyklo doprava), ktoré v meste tvoria zelený dopravný systém. Na majiteľov áut vplyva najmä plynulosť cestnej premávky a možnosť parkovania za primerané ceny. Cestujúci v MHD vyžadujú husté spojenie a trasovanie liniek, aby sa pohodlne a rýchlo dostali do každej mestskej časti. Chodci a cyklisti sú základní a „najzelenší“ účastníci cestnej premávky a musia mať v meste poskytnutú bezpečnú infraštruktúru. Keďže sa jedná o veľmi citlivé nastavenie jednotlivých druhov dopravy s ohľadom na preferencie cestujúcich a ich prepravné potreby, mesto bude riešiť túto výzvu s odborníkmi z Technickej univerzity vo Viedni. Táto inštitúcia má v danej oblasti v rámci celej únie výborné preferencie a má za sebou úspešné zrealizovanie desiatok projektov. Práve v tomto roku mesto začína s univerzitou proces tvorby Plánu udržateľnej mobility mesta BB. Až 95 percent prostriedkov bude financovaných z Operačného programu IROP. Očakávané ukončenie projektu je v lete 2020. Výsledkom budú efektívne opatrenia v doprave v rámci mesta, s cieľom zvýšiť kvalitu života a eliminovať obmedzujúcu a zaťažujúcu dopravu.

M. Modranský

Foto: D. Fazekášová

Foto: D. Fazekášová

Životné prostredie je potrebné chrániť

NÁZORY POSLANCOV

Opäť Vám prinášame rubriku **Názory poslancov**, ktorá bola prerušená pred novembrovými voľbami do orgánov samosprávy obcí. Aby ste lepšie spoznali poslancov MsZ, postupne Vám ich v tejto rubrike predstavíme. Pýtali sme sa ich na vzťah k mestu, na ich priority a oblasti, ktorým sa budú počas štyroch rokov venovať.

JOZEF BALÁŽ

Narodil som sa v Banskej Bystrici, vyrastal som na Fončorde a neskôr v Podlaviciach, kde žijem doposiaľ. Pracujem ako lekár – gastroenterológ vo Fakultnej nemocnici F. D. Roosevelta

a v uplynulom volebnom období som bol členom Občianskej rady Podlavice – Skubín. Ako poslanec chcem vytvárať priestor pre širšie zapojenie obyvateľov do rozhodovania o tom, aké priority má mesto riešiť v ich mestskej časti a na úrovni celej Banskej Bystrice. Základom pre vyššiu participáciu je lepšia informovanosť o činnosti a plánoch mesta, v čom môžu aktívne pomáhať funkčné občianske rady. Mrzí ma, že hoci sa veľa hovorí o význame kvalitného školstva, naše mesto nevyužíva všetky možnosti na jeho rozvoj. V kľbku problémov s parkovaním a dopravnými zápchami vidím ako jedno z hlavných riešení atraktívnejšiu a efektívnejšiu MHD. Mojm cieľom je podpora športu a aktívneho trávenia voľného času medzi mladou i dospelou populáciou nášho mesta.

KATARÍNA ČÍŽMAROVÁ

Banská Bystrica je mojm rodným mestom a vždy mi záležalo na tom, aby bola stále lepším miestom pre život všetkých obyvateľov. Jej súčasťou sú aj okrajové časti a z nich päť obcí (Jakub, Kostiviarska, Uľanka, Podlavice a Skubín) tvorí aj môj volebný obvod. Prioritou pre mňa bude zlepšovať životné podmienky pre ich obyvateľov (dopravná bezpečnosť, dobudovanie kanalizácie a skvalitnenie komunikácií a chodníkov). Oblasť, v ktorej chcem ako poslankyňa mesta Banská Bystrica pracovať naplno je kultúra a starostlivosť o mestské pamiatky a objekty. Aktívne chcem presadzovať viac financií pre podporu kultúrnych projektov, ako dlhoročná členka a predsedníčka Združenia Človek človeku – ZPOZ v Slovenskej republike skvalitňovať úroveň občianskych obradov a dbať o udržanie kvalitnej kronikárskej činnosti v našom meste. Ďakujem za dôveru občanom, ktorí mi dali hlas a verím, že za nasledujúce štyri roky dokážem naplniť svoj volebný program.

SVETOZÁR DLUHOLUCKÝ

Nepochybne patrí k Bys-tričanom, ktorí si rozvoj a život nášho mesta pamätajú dlhé roky. Toto mesto sa rozvíja v celom svojom komplexe do krásy, hlavne v ostatných rokoch. Môžem potvrdiť, že aj mnohí cudzinci zo zahraničia, ktorí prechodne žijú v Bystrici, mesto pod Urpínom považujú za nielen krásne, ale aj dobré pre život. Verím, že som prispel k jeho rozvoju - pri budovaní zdravotnej starostlivosti o dieťa vznikom Detskej fakultnej nemocnice so Skriningovým centrom novorodencov Slovenska. V Radvani, za ktorú som poslancom som pomohol vzniku Fakulty zdravotníctva SZU v bývalých kasárňach, vzniku komplexu auly a internátu SZU na troskách nedostavanej kolkárne, ktorá slúži ako kultúrne stredisko Bystrice a inicioval som rozbeh záujmu a dobudovania kaštieľa Radvanských. Radvaň je už nielen sídlisko ale životaschopná mestská súčasť Banskej Bystrice, ktorej mnohé tradície obohacujú kultúru celého mesta. O tento rozvoj sa budem ďalej usilovať.

HĽADÁM DOMOV

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Rita
Vek: 4/2010

Pohlavie: fenka
Rasa: kríženec

Povaha: Rita je fenka väčšieho vraztu. Veľmi by potrebovala milujúcich majiteľov, pretože jej je v koterci smutno a chradne. Do karanténnej stanice prišla už v roku 2015 a už dlho čaká na svoj domov. Rita má veľmi rada ľudí a spoločnosť a za pohladkanie by dala čokoľvek. Ak chcete vidieť viac psíkov či pomôcť, môžete sa informovať na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Presné informácie o formách vítanej pomoci nájdete aj na webovej stránke www.kszv.sk.

SPOKOJNÍ SENIORI A MLADÉ RODINY

Starnutie populácie je často skloňovaným termínom. Modernizačné procesy spôsobili pokles plodnosti a pôrodnosti, čím sa proces demografického starnutia prehľbuje. Z pohľadu uvedených spoločenských fenoménov je zameranie sa na cieľové skupiny seniorov a mladých rodín veľmi dôležité a potrebné. V priebehu volebného obdobia 2018 – 2022 aj napriek dobre vybudovanej sieti sociálnych služieb a sociálnej pomoci je potrebné sa zamerať na rozširovanie kapacít a skvalitňovanie existujúcich sociálnych

služieb. Radi by sme Vás o tomto snažení a úsilí každý mesiac priebežne informovali prostredníctvom pravidelných správ zo sociálnej oblasti. Na úvod Vám poskytneme informácie o existujúcich sociálnych službách, o tom pre koho sú určené, čo poskytujú a za akých podmienok. Doplníme aj hodnotenia klientov, ktorí sú prijímateľmi týchto sociálnych služieb. Priebežne Vás budeme informovať o tom, aké sú potreby a ako sa ich snažíme naplňovať.

Odbor sociálnych vecí MsÚ

ODMENA PRE TÝCH, KTORÍ JU NEČAKAJÚ

Spustenie DOBROKarty je tu. Karta výhod a zliav pre dobrovoľníkov, ktorí si svojou činnosťou odpracovali za posledný rok aspoň 40 hodín, bude fungovať nielen v Banskej Bystrici, ale aj v ďalších mestách Banskobystrického kraja. O vystavenie karty môžu požiadať organizácie, ktoré sú registrované v databáze Centra dobrovoľníctva alebo získali minimálne štandardy v práci s dobrovoľníkmi. Do celej filozofie podpory sa zapojilo aj mesto Banská Bystrica prostredníctvom mestských podnikov. Zmluvu

o spolupráci podpísala spoločnosť MBB, ktorá poskytla dobrovoľníkom zľavu z lístka na plaváren. Benefity poskytnú v našom kraji viaceré DOBROpodniky. Sú to firmy alebo organizácie, ktorým je blízka dobrovoľnícka práca i spoločensky zodpovedné správanie. Ak máte záujem dozvedieť sa viac alebo chcete patriť do siete DOBROpodnikov, píšete na info@centrumdobrovolnictva.sk alebo navštívte webovú stránku www.centrumdobrovolnictva.sk.

Centrum dobrovoľníctva

CENA PRE CELÉ MESTO AJ PRIMÁTORA

Banská Bystrica niesla v roku 2017 titul Európske mesto športu, ku ktorého zisku neprispela len samospráva, ale najmä samotní obyvatelia, športové organizácie a kluby, materské i základné školy či iné inštitúcie. Počas tohto obdobia dosiahlo mesto pod Urpínom významné zvýšenie zapojenia obyvateľov do športu – z 36 až na 50 percent.

Na ceste k titulu mesto okrem iných podporila aj Asociácia športu pre všetkých Slovenskej republiky (AŠPV SR), ktorá patrí k dlhoročným partnerom. Koncom januára sa v priestoroch banskobystrickej radnice uskutočnilo slávnostné odovzdanie Ceny Asociácie športu pre všetkých Slovenskej republiky za rok 2017. Primátor mesta J. Nosko si pri tejto príležitosti prevzal z rúk predsedu asociácie J. Holka hneď dve ocenenia. Jedno pre mesto pod Urpínom za mimoriadne výsledky, ktoré dosiahlo v oblasti športu a pohybových aktivít. „Banská Bystrica je známa ako mesto olympijských víťazov či Európske mesto športu 2017. Je zaujímavá a úspešná vo vrcholovom a výkonnostnom športe, ale aj v športe pre všetkých. V synergii týchto fenoménov môže byť

V našom meste sa zvýšil záujem o šport

Foto: Mgr. B. B.

príkladom aj pre iné mestá. Súťažný šport a šport pre všetkých sa v Banskej Bystrici rovnocenne vyvíjajú už roky a vďaka podpore mesta dosahuje vysokú úroveň. Zvýšenou pohybovou aktivitou obyvateľov dokázala, že s inými európskymi mestami sa môže porovnávať nielen úspechmi svojich športovcov na svetových podujatiach, ale aj vysokým zapojením ľudí do aktívneho športovania,

zdôraznil J. Holko, predseda AŠPV SR. Druhé ocenenie bolo odovzdané primátorovi Banskej Bystrice za významnú podporu športu a pohybových aktivít. „Uvedomujeme si, že bez primátora zapáleného pre dobrú vec by mesto nedosiahlo také pozoruhodné výsledky. Vážime si, že aktívnym prístupom k pohybovým aktivitám môže byť príkladom pre Banskobystričanov. Je ľadový medveď a patrí aj k tradičným účastníkom plaveckej 24-hodinovky či bežeckých podujatí. Naša asociácia ho považuje za ambasádora športu pre všetkých,“ doplnil Holko. Cenu AŠPV SR za rok 2017 si prevzala aj vysokoškolská učiteľka a vedecká pracovníčka na Katedre telesnej výchovy a športu Filozofickej fakulty UMB E. Bendíková a ďalších jedenásť laureátov z celého Slovenska. AŠPV SR

BEŽKÁRSKA SEZÓNA JE V PLNOM PRÚDE

Aktuálna zima praje všetkým vyznávačom zimných športov. Inak na tom nie sú ani milovníci bežiek, ktorí sa dočkali snehovej nádielky približne v polovici decembra, kedy aj začala úprava bežeckých tratí.

KDE VŠADE SA DÁ BEŽKOVAŤ?

Prípravy na sezónu prebiehali už počas jesene, kedy sa postupne pripravovala technika a trate. Záhradnícke a rekreačné služby (ZAARES) zodpovedajú za úpravu tratí v Kremnických vrchoch v dĺžke približne 45 kilometrov nad obcami Králiky, Tajov, Kordíky a Horné Pršany. Centrom tu je bežecký areál na Králikoch. Trate sa upravujú v prípade dostatku snehu vždy pred víkendom, počas sviatkov a prázdnin. Výnimočne, hlavne po výdatnom snežení, aj počas pracovných dní. Častejšia úprava tratí, vzhľadom na finančné, technické a personálne kapacity, nie je možná. Ratrak prechádza trate vždy obojsmerne, vďaka čomu sú dostatočne široké, so stopou na klasiku po oboch okrajoch. Upravovaných je šesť základných trás: Králiky – Chata nad Tajovom – Kordíky, Králiky – Kordická zväžnica – Kordíky, Králiky – Skalka, Králiky – Hostinec, Králiky – Horné Pršany a bežecký areál Králiky.

Po dvojročnej prestávke sa v tejto sezóne opäť upravuje aj tzv. Malachovská zväžnica. V minulosti sa tu pôvodná zväžnica viackrát zosunula. Lesy SR tu vybudovali novú obchádzkovú

Sobotné ráno medzi Králikmi a Kordíkmi

Foto: M.

trasu, po ktorej sa ratrak opäť dostane až nad Horné Pršany. Medzi nové trasy, ktoré pribudli v poslednom období, môžeme považovať aj lokalitu Hrbočky v obci Kordíky a úplne novú trasu, ktorou sa dá dosiahnuť hrebeň Kremnických vrchov v lokalite Tabla. Tu však úpravu v januári skomplikoval pád lavíny. Za rozvojom tratí v okolí obce Kordíky stojí občianske združenie Kordický hrebenák.

ZIMNÉ ŠPORTY NA JEDNOM MIESTE

V posledných rokoch sa mimoriadnej obľube teší aj Areál zimných športov na plážovom kúpalisku. S jeho zasnežovaním sa začína vždy

v decembri, keď to dovoľia teploty vhodné na technické zasnežovanie. Aj tento rok sa podarilo pripraviť okruh v dĺžke 800 metrov do začiatku vianočných sviatkov. V priebehu januára sa ešte predĺžil na viac ako 1 000 metrov a pripravila sa aj plocha na výučbu bežkovania. Tento nápad sa stretol s pozitívnym ohlasom, o čom svedčí aj návštevnosť. Počas pracovných dní je to približne šesťsto a počas víkendov až okolo tisíc návštevníkov denne. Areál je otvorený počas pracovných dní od 7:00 hod. do 19:00 hod. a počas víkendov od 9:00 hod. do 17:00 hod. Vo večerných hodinách je bežkársky okruh osvetlený. V pláne je aj opätovné využitie areálu na organizáciu zaujímavých športových podujatí. Novinkou sú bezplatné kurzy bežeckého lyžovania, ktoré sa od februára organizujú v Areáli zimných športov vždy v sobotu dopoludnia. Po vyhodnotení uplynulej sezóny bolo zrejmé, že kurzy pre verejnosť by mohli byť zaujímavým spštením prevádzky areálu. K tomu je však potrebné, aby bola zasnežená aj dostatočne veľká plocha na výučbu, čo sa podarilo až koncom januára. Kurzy vedie bývalá reprezentantka v biatlone L. Kalinová.

Záhradnícke a rekreačné služby

TANEC SPÁJA VŠETKÝCH

Foto: ZŠ Pieninská

Žiaci vytvorili figuríny tanečných párov ľudských rozmerov vo vestibule školy

Na základnej škole Pieninská sa žiaci snažia nielen dosahovať čo najlepšie výsledky, ale ich aktivity siahajú omnoho ďalej. Mínulý školský rok sa niesol v duchu regionálnej výchovy, poznávania našej histórie, kultúry, života našich starých a prastarých rodičov či slovenských zvykov a obyčajov. Celá škola bola v máji 2018 odetá do tradičných krojov a na chodbách sa ozývali z rozhlasu slovenské ľudové piesne. Týždeň ľudového umenia a regionálnej výchovy vyvrcholil tanečnými dielňami, v ktorých si spolu s inštruktormi z UFS Mladost zatancovali nielen pedagógovia a žiaci, ale aj rodičia, starí rodičia a všetci priaznivci školy. Pre veľký úspech škola nadviazala na tieto aktivity aj v tomto školskom roku, ktorý sa nesie v duchu tanca. Po chodbách školy pravidelne znie valčík, ča-ča, country, jive a iné druhy tanca. Okrem februárového tanečného karnevalu spojeného s diskotekou, bude vyvrcholením celoročného projektu májový tanečný maratón. Opäť bude škola plná tanca, zábavy, veselosti, ale hlavne spolupatričnosti.

ZŠ Pieninská

EURÓPSKY A MODERNE

Základná škola Ďumbierska 17 počas školského roka úspešne realizovala projekt Erasmus+. Informácie o ňom si prišli vypočuť aj učitelia z Banskej Bystrice a okolia. V projekte bolo zapojených desať pedagogických zamestnancov, ktorí sa zúčastnili na mobilitách v troch krajinách – v Anglicku, Írsku a na Malte. Vďaka tomuto projektu si učitelia zo ZŠ Ďumbierska mohli rozšíriť pedagogické obzory a profesionálne vyrásť. Naučili sa nové trendy a prístupy vo vzdelávaní, inšpiratívnu metodológiu či metódu CLIL. Riaditeľ sa zúčastnil na vzdelávaní pre školský manažment, ktorého súčasťou

bola aj návšteva anglickej školy spojená s pozorovaním výučby. Naskytla sa mu tak jedinečná možnosť porovnať anglický a slovenský systém vzdelávania a podmienky, v ktorých sa pedagogický proces realizuje. Všetky aktivity boli v anglickom jazyku, čím si všetci účastníci zlepšili komunikačné zručnosti. Kolektív školy verí, že získané kompetencie sa im podarí implementovať do pedagogického procesu a prenesú ich na žiakov tak, aby naplnili svoj projekt: Vzdelaná mládež – lepšia budúcnosť.

ZŠ Ďumbierska

MATERSKÁ ŠKOLA NA TULSKEJ ULICI OSLAVOVALA

Foto: Vasko

Program sa niesol v duchu ľudových tradícií

MŠ na Tulskej ulici 25 v Banskej Bystrici si pripomenula 40. výročie svojho vzniku. Túto významnú udalosť oslávili všetci, ktorí sú s materskou školou úzko spätí – deti, ich

rodičia, súčasní aj bývalí zamestnanci školy, zástupcovia Rady školy a spolupracujúce organizácie. Decembrové odpolednie dýchalo všetkým, čo k slávnosti patrí. V tradičnej dedinskej izbe sa odvíjal príbeh zachytávajúci ľudové tradície od svätého Martina do sviatku Troch kráľov. Neskôr si deti so svojimi rodičmi mohli v tvorivých dielňach zdobiť medovníky, vytvoriť tradičnú salónku a ozdobiť ju z vlny či orechovej škrupiny, ale aj zhotoviť ďalšie výrobky tradičnými technikami. Nechýbalo ani pohostenie a voňavý detský punč. Piatková slávnosť patrila pozvaným hosťom, ktorí spomínali na roky minulé a bilancovali aj tie súčasné.

MŠ Tulská

ODLIŠNÍ, A PRITOM ROVNAKÍ

Vybraní šiestaci zo ZŠ Moskovská sa spolu s partnerskou školou z Barcelony zapojili do eTwinningového projektu „So similar, so different“ (Odlíšni, a pritom takí rovnakí). Projekt sa zameriava na využívanie angličtiny ako komunikačného jazyka medzi partnerskými školami z rôznych európskych krajín. Hlavný cieľ projektu spočíva vo využívaní cudzieho jazyka v reálnych životných situáciách. Je to príprava na jeho praktické využitie. Počas roka žiaci pracujú individuálne aj v skupinách. Nakrúcajú video o svojej škole v angličtine. Pre svojich partnerov pripravujú kvíz o slovenskej kultúre, histórii či politike. Využívajú nové IK nástroje, učia sa pomocou vzdelávacích platforiem, ako napr. kahoot alebo polladdy, pričom si zdokonaľujú a prehĺbujú svoje počítačové zručnosti. Pre svojich kamarátov zo Španielska pripravujú aj informačnú brožúru o Slovensku a Banskej Bystrici. Na záver napíšu listy

a pohľadnice, v ktorých predstavujú svoje plány na leto. Súčasťou projektu je aj zhodnotenie. Žiaci sa prostredníctvom krátkeho videa podedia o svoje dojmy a zážitky z práce a vyhodnotia prínosy projektu v oblasti ich vedomostí a zručností. Spätná väzba zo Španielska je pre nich to najväčšie ocenenie. Aj napriek tomu, že mnohí z nich v tejto krajine ešte neboli, vďaka projektu im je Španielsko bližšie.

ZŠ Moskovská

Foto: ZŠ Moskovská

Žiaci sa zlepšujú v anglickom jazyku

ODPREZENTOVALI SME NÁŠ KRAJ

Banská Bystrica sa spolu s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu (OOCR) Stredné Slovensko predstavila v expozícii Banskobystrického samosprávneho kraja spolu s ďalšími šiestimi regiónmi na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour. V poradí 25. ročník veľtrhu sa konal sa v dňoch 24. – 27. januára 2019 v Bratislave.

Veľtrh poskytol návštevníkom komplexný prehľad o dovolenkách nielen na Slovensku, ale aj v obľúbených destináciách na celom svete. Návštevníci mohli porovnať ponuky cestovných kancelárií, najvýznamnejších slovenských kúpeľov a dozvedieť sa informácie o destináciách od zástupcov jednotlivých krajín a regiónov. Na ploche 17 000 m² sa predstavilo približne 320 vystavovateľov z osemnástich krajín z celého sveta. Veľtrh počas týchto dní navštívilo viac ako 11 000 ľudí. Banskobystrický kraj návštevníkom ponúkol bohatý sprievodný program (Divadlo Štúdia tanca, Horehornskí chlopi, Bábkové divadlo na rázcestí, Dobrá škola zo Španej doliny, škola kváskovania chleba z Podpoľania a iné). V našom stánku si účastníci mohli pochutnať na lokálnych produktoch ako

Veľtrh ponúkol bohatý sprievodný program

slovenský parmezán, čokoláda, pivo či víno. Katedra cestovného ruchu UMB sa postarala o atraktívnu vedomostnú súťaž Koleso šťastia, kde mali prítomní možnosť získať atraktívne ceny. Záujem bol aj o nové produkty – banskobystrickú pivnú cestu, fakultatívne výlety, židovské pamiatky a pútnické cesty. Aktuálne rezonoval dopyt po lyžiarskych strediskách.

Zahraniční operátori už žiadali ponuku na letnú sezónu 2019. Počas veľtrhu prebehlo aj pracovné stretnutie predstaviteľov mesta a OOCR Stredné Slovensko s regionálnym zastúpením v Poľsku. Predbežne sa dohodla spolupráca v oblasti organizácie infocesty poľských touroperátorov a bloggerov. V najbližšej dobe sa mesto plánuje zúčastniť na medzinárodnej výstave CR Holiday World Praha a Globalnie Katowice.

Oddelenie cestovného ruchu

Tradičné remeslá sú súčasťou kultúrneho dedičstva

KOVÁČOVA BYSTRICA

Informačné centrum mladých BB a Centrum voľného času Junior BB organizujú tento rok jubilejný pätnásty ročník amatérskej umeleckej súťaže. Uskutoční sa 27. marca 2019 v Literárnom a hudobnom múzeu Štátnej vedeckej knižnice.

Súťaž vznikla na počesť Mikuláša Kováča, všestranného umelca, básnika, dramaturga, režiséra, publicistu a estéta, ktorý žil a pôsobil v meste Banská Bystrica. Každoročne sa na tomto podujatí stretávajú mladí interpreti poézie a prózy, ako i žiaci s vlastnou tvorbou. V minulom roku sa do Kováčovej Bystrice zapojilo 132 mladých záujemcov. Súťaž je zameraná na dve oblasti umenia – literárnu (umelecko-publicistická tvorba, vlastná literárna tvorba) a interpretačnú (prednes prózy, prednes poézie). Súťaží sa v troch kategóriách. Prvú tvoria žiaci druhého stupňa základných škôl – piaty, šiesty, siedmy ročník a žiaci tried prima a sekunda. V druhej kategórii sa stretnú ôsmaci a deviataci základných škôl

a žiaci tercie a kvarty z osemročných gymnázií. Tretiu kategóriu zastupujú prváci až štvrtáci stredných škôl a žiaci kvinty až oktávy.

Určený rozsah literárnej tvorby je 1 – 3 strojom písané normované strany a dĺžka prednesu v interpretačnej súťaži do sedem minút. Literárne práce v štyroch vyhotoveniach a prihlášky do interpretácie posielajte na adresu: Informačné centrum mladých, Tajovského 30, 975 90 Banská Bystrica najneskôr do 8. marca 2019. Vlastné diela je potrebné poslať aj e-mailom na: bb@icm.sk. Prihlášky do súťaže a leták s podrobnými informáciami nájdete na webovej stránke: www.icm.sk v sekcii Aktuality. Organizátori sa tešia na Vašu účasť.

ICM BB

KNIHA O ŠTEFANOVI MOYZESOVI

Stredoslovenské múzeum uzatvorilo prvý mesiac roka predstavením publikácie o výnimočnej osobnosti mesta Banská Bystrica a neúnavnom obhajcovi slovenského národa. Dňa 31. januára bola v Thurzovom dome slávnostne uvedená do života kniha Štefan Moyzes – za života a v historickej pamäti.

POZNÁTE PRVÉHO PREDSEDU MATICE SLOVENSKEJ?

Zborník Štefan Moyzes – za života a v historickej pamäti vznikol z konferencie, ktorú pri príležitosti 220. výročia narodenia Štefana Moyzesa usporiadalo Stredoslovenské múzeum v roku 2017. Vďaka neoceniteľnej spolupráci s Banskobystrickou diecézou, Katedrou histórie Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela a Spolkom banskobystrických historikov pri Slovenskej akadémii vied sa podarilo zorganizovať úspešnú medzinárodnú vedeckú konferenciu. Jej cieľom bolo vykresliť autentický portrét človeka, ktorý svojimi vedomosťami, skúsenosťou a rozhladom vo veľkej miere prispel k rozvoju slovenského národa a jeho povedomia. Štefan Moyzes bol skutočným nositeľom cyrilometodskej tradície, ktorý spojil vieru s kultúrou a umením. Práve Banská Bystrica sa stala miestom, kde s pomocou rovnako zanietných spolupracovníkov zrealizoval viaceré svoje zámery. To sa odzrkadlilo na budovaní Banskobystrickej diecézy, na založení Matice slovenskej, ale aj na formovaní slovenského národného života. V roku 1862 dokázal Štefan Moyzes presadiť, že na gymnáziu v meste pod Urpínom sa mohli žiaci vzdelávať aj v slovenskom jazyku.

Stredoslovenské múzeum

Kniha vyzdvihuje osobnosť Š. Moysesu

Milí naši čitatelia, prinášame Vám súťaž o knihu Štefan Moyzes – za života a v historickej pamäti. Zapojte sa do našej súťaže na strane 14 a jeden z Vás si bude môcť medzi prvými zaradiť túto publikáciu do svojej zbierky. Meno výhercu sa dozviete v marcovom vydaní Radničných novin.

CESTOVANIE MLADÝM ROZŠIRUJE OBZORY

Jednou z oblastí záujmu Rady študentov je aj medzinárodná spolupráca s mládežníckymi organizáciami po celom svete. Ideálnym nástrojom je výmena žiakov v rámci projektu Erasmus Plus. Začiatkom tohto roka zavítali do Banskej Bystrice mladí ľudia z Grécka, Gruzínska, Holandska, Malty a ďalekého Jordánska. Témou, ktorej sa spoločne počas pobytu v našom meste venovali boli kultúrne rozdiely, ktoré tieto krajiny majú a spoločne si ich predstavili. Súčasťou programu bol aj slovenský národný večer plný folklóru, gastronómie a horehronských krojov. Táto výmena je už tretia v Banskej Bystrici, ktorú organizuje Rada študentov za podpory mesta. Práve takéto aktivity dávajú študentom možnosť precvičiť si svoju angličtinu v praxi,

ukázať čo o svojej krajine vedia a čo chcú ukázať ostatným. Túto možnosť ponúka Európska únia, vďaka ktorej môžu mladí cestovať po rôznych krajinách sveta. Cieľom Rady študentov je ukázať bystrickým študentom, že kultúrna rôznorodosť je v našej spoločnosti prirodzená. Ďalšie aktivity, ktoré Rada tento rok plánuje, budú aktivity – podpora volieb do europarlamentu, mimoškolské vzdelávanie Kurz mladého lídra, spolupráca s mestom na tvorbe dokumentov mládežníckej politiky. Okrem toho Rada opäť prijíma nových

Účastníci zahraničnej výmeny v našom meste

členov. Neváhajte sa preto ozvať na e-mail: radastudentovbb@gmail.com.

A. Maková

BLÍŽI SA MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŽIEN

Každú ženu kvet poteší

Dňa 8. marca si každoročne ľudia z celého sveta pripomínajú Medzinárodný deň žien. Vznik tohto sviatku sa viaže na štrajk newyorských robotníčok v marci 1908. Ženy bojovali za zrušenie desaťhodinového pracovného času. Takisto vyjadrovali nespokojnosť s nízkymi mzdami a zlými pracovnými podmienkami. O dva roky neskôr sa v Kodani konala Medzinárodná ženská konferencia, na ktorej vznikol nápad oslavovať medzinárodný deň žien. Následne sa v marci oslavoval tento deň v Rakúsku, Dánsku, Nemecku a Švajčiarsku. Medzinárodný deň žien bol uznaný Organizáciou spojených národov ako medzinárodný sviatok v roku 1975. Na tento výnimočný sviatok nezabúda ani mesto Banská Bystrica a pravidelne si ho pripomína. V piatok, 8. marca ste všetky ženy srdečne vítané v priestoroch Robotníckeho domu, aby ste si spoločne s nami pripomenuli tento významný deň. Tento rok sa k oslave sviatku pridá aj známa banskobystrická skupina Duchoňovci, ktorá interpretuje nestarnúce piesne Karola Duchoňa. Pre každú ženu je pripravený kvet a malé občerstvenie.

Robotnícky dom – referát

VÝSTAVA INŠPIROVANÁ BULHARSKOM

V rámci Festivalu bulharskej kultúry bude dňa 1. marca o 17:30 hod. v priestoroch historickej radnice slávnostne otvorená vernisáž výstavy V hľadani identity výtvarníčky R. Doganovej. Po nej bude nasledovať slávnostný koncert venovaný štátnemu sviatku Bulharskej republiky v Cikkerovej sieni. Je to tradičné spoločensko-kultúrne podujatie bulharskej národnostnej menšiny za spolupráce mesta Banská Bystrica a Veľvyslanectva Bulharskej republiky. Na koncerte sa predstavia mladí talentovaní umelci, L. Verbovská na violončele a I. Kerekovski na klavíri. V ich podaní zaznejú skladby F. Chopi-

na, M. Goleminova, P. Vladigerova a V. Godára. Výtvarníčka R. Doganova je umelkyňa bulharského pôvodu, ktorá viac ako dvadsať rokov žije a tvorí v Bratislave. Je absolventkou ateliéru maľby prof. Jána Bergera na VŠVU v Bratislave (2001). Realizovala samostatné výstavy v Bratislave, v Bulharsku, Slovinsku, Nemecku či Rakúsku. Pravidelne sa zúčastňuje na medzinárodných výstavách, projektoch a prezentáciách v oblasti výtvarného umenia. Jej diela sa nachádzajú v Štátnej galérii v Bulharsku, ako aj v súkromných zbierkach po celom svete.

Dom národov – RADUANA

JARNÉ PREDSTAVENIA V DIVADLE

Bábkové divadlo na Rázcestí uvádza od 3. do 10. marca jarnoprázdňinový program pre školo-povinné publikum. Predstavenia a interaktívne aktivity budú počas pracovného týždňa vždy v dvoch hracích časoch a rozprávkové nedeľe sú určené pre všetkých od troch rokov. V nedeľu, 3. marca sa môžete tešiť na predstavenie Nádherný Utorok. Dňa 5. marca bude o 10:00 hod. Tvorivý ateliér s výrobou maňušiek z ponožky a poobede predstavenie Indiánske rozprávky. V strede týždňa Vás čaká interaktívna hra pre rodiny – V hlavnej úlohe: Rozprávka a o 15:00 hod. začína predstavenie Africké rozprávky. Štvrtok, 7. marec bude patriť Tvorivému báb-karskému ateliéru a hre s rôznymi materiálmi a predstaveniu Židovské rozprávky. Na piatok doobeda je pre Vás pripravené predstavenie Dve rozprávky na brušku a v poobedňajších hodinách predstavenie O Smolíčkovi a stratenkovi. Celý týždeň uzavrie v nedeľu predstavenie Červená čiapočka. Príďte si každý deň po iný divadelný zážitok. Tešíme sa na Vás!

BDNR

Opäť Vás čaká zaujímavý program

HISTÓRIA ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY V MESTE

Informačné centrum Banská Bystrica sa každoročne zapája do organizovania Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu, ktorý v kalendári pripadá na 21. február. Podujatie sa koná vždy v najbližšiu sobotu k tomuto dátumu a tento rok to bude 23. februára. Témou v poradí 16. ročníka je železničná doprava. Zaujímavú históriu sa dozviete na hlavnej železničnej stanici a stanici Mesto každú hodinu v troch prehliadkach od 13:00 hod. do 15:00 hod. Prvý raz sa podujatie konalo v roku 1985 a vždy sa teší veľkému počtu návštevníkov. Snahou Informačného centra je priblížiť históriu kultúrnych pamiatok a činnosť vybraných inštitúcií. Takisto nadviazať podujatie na významné udalosti charakteristické pre naše mesto a zároveň prostredníctvom lektorovaných prehliadok priblížiť verejnosti obsah práce vlastivedného sprievodcu, ako aj sprievodcu cestovného ruchu. Radi by ste sa dozvedeli viac? Tak sa k nám pridajte, nazbierajte dve pečiatky a bu-

**SVETOVÝ DEŇ SPRIEVODCOV
CESTOVNÉHO RUCHU**
Železnice – brána industrializácie mesta

23.02.2019 / sobota
prehliadky v časoch
13.00 / 14.00 / 15.00 hod.
Hlavná železničná stanica,
stanica Mesto (malá stanica)

Priemyselná revolúcia by nebola možná bez rozvoja dopravy, najmä železničnej. Práve výstavba železníc predurčila budúcnosť jednotlivých miest. Za akých podmienok sa stala Banská Bystrica významným železničným uzlom? Čo môžete vidieť na železničných zastávkach? Dozviete sa počas podujatia k Svetovému dňu sprievodcov cestovného ruchu.

Tešíme sa na vašu účasť!
Zmena programu vyhradená!

Informačné centrum
Námestie SNP 1, Banská Bystrica
tel: 048/415 50 85, 0907 846 555
ic@banskabystrica.sk, www.icbb.sk

dete zaradení do žrebovania o zaujímavé ceny.

Informačné centrum Banská Bystrica

ZELENÝ NEPRIATEĽ NAŠICH OČÍ

Svetový týždeň glaukómu je vyhlásený na druhý marcový týždeň. V rámci neho bude aj v našom meste pripravených niekoľko aktivít. Pri tejto príležitosti sa 11. marca uskutoční bezplatné meranie vnútroočného tlaku, krvného tlaku a hladiny cukru v priestoroch Europa Shopping Center od 9:00 do 16:00 hod. Okrem toho sa 12. marca bude konať prednáška na tému glaukóm na Gymnáziu Andreja Sládkoviča v Banskej Bystrici a aktivity vyvrcholia tzv. „Behom v tme“.

Zelený zákal, odborne glaukóm, je skupina ochorení oka, ktoré sú spojené s poškodením zrakového nervu či zhoršeným periférnym videním. Ochorenie nepostihuje rovnako rýchlo pravé aj ľavé oko. Neskoro zachytený, neliečený či rýchlo postupujúci glaukóm môže končiť slepotou. Väčšinou ide o pomaly postupujúce ochorenie bez výraznejších príznakov a je spojené so zvýšeným vnútroočným tlakom, ktorý človek vôbec nemusí vnímať. Napriek tomu, že sa nedá vyliečiť úplne, pomocou liečby je možné spomaliť postup ochorenia. Existuje však aj akútna forma glaukómu, ktorá privedie pacienta k lekárovi s bolesťou hlavy a očí, ich začervenaním a poklesom videnia. Rizikové faktory pre vznik glaukómu sú vek nad 40 rokov, vý-

skyt ochorenia v rodine, krátkozrakosť nad -4 dioptrie, ďalekozrakosť, ochorenie ciev, migrény, poranenie oka či časté zápaly očí. Jedinou stratégiou ako predísť následkom, ktoré zelený zákal spôsobuje, sú pravidelné návštevy očnému lekárovi a včasné odhalenie ochorenia a následná liečba.

M. Praženicová

Aj Matej Tóth si dal zmerať vnútroočný tlak

ZAŽITE UMENIE NA TANIERI

Aj tento rok sa môžete tešiť na podujatie „BB Gastro Cup“, ktoré sa uskutoční v dňoch 15. – 16. marca v priestoroch hotela Lux v Banskej Bystrici. V poradí piaty ročník súťažno-prezentačnej výstavy organizuje Banskobystrický klub kuchárov a cukrárov v spolupráci s partnermi a mestom Banská Bystrica. Ako po minulé roky bude účasť medzinárodná. Podujatia sa pravidelne zúčastňujú poprední odborníci v oblasti gastronómie. Tento ročník bude venovaný pamiatke zakladateľa súťaže J. Michnovi. Súťaže budú prebiehať v kategóriách varenie na živo: kuchár junior, kuchár senior a poézia v gastronómii. Návštevníci podujatia môžu popri súťažiach vidieť aj zaujímavé sprievodné programy, kde sa budú prezentovať partnerské firmy z oblasti gastronómie a cestovného ruchu. Podujatie je určené nielen odbornej, ale aj laickej verejnosti. Nebude chýbať možnosť degustovať produkty firiem. Ochutnať budete môcť napríklad pekárenské výrobky či chutnú kávu. O nápoje sa postarajú študenti Hotelovej akadémie Banská Bystrica. Zaujímavý bude určite aj detský workshop, kde budú najmenší tvoriť podľa vlastnej fantázie a za svoje kreácie budú následne aj odmenení. Novinkou bude súťaž majstrov odbornej výchovy v kategórii varenie na živo. Organizátori dúfajú, že aj tento ročník bude rovnako úspešný a prispeje k propagácii gastronómie a cestovného ruchu nášho mesta a regiónu. Vstup je pre návštevníkov voľný. Tešíme sa na Vás!

R. Cisár

JOGA V SENIORSKOM VEKU

Spoločnosť Joga v dennom živote s pobočkou v Banskej Bystrici usporadúva už päť rokov raz do týždňa cvičenie zdarma pre seniorov ako program na podporu zdravia našich spoluobčanov. V stredu, 23. januára organizovala v spolupráci s mestom v Komunitnom centre na Robotníckej ulici prednášku s názvom Podporme svoje zdravie a vitalitu cvičením Systému Jogy v dennom živote u seniorov. Zúčastnilo sa jej päťdesiat seniorov a rehabilitačný lekár R. Bednár vysvetlil prínos jogových cvičení na zdravie. Osobné skúsenosti odovzdali aj aktívni seniori, ktorí pravidelne cvičia Systém Joga v dennom živote. Jeden z nich, J. Kováč (82 rokov) prezentoval svoju dobrú kondíciu, ktorú si udržiava vďaka pravidelnému cvičeniu. Na záver nechýbalo spoločné cvičenie a hudobné vystúpenie.

R. Bednár

HISTORIK UMENIA, MÚZEJNÍK, SPISOVATEĽ A FOTOGRAF

KORNEL DIVALD

Tento rok oslávi Stredoslovenské múzeum významné jubileum, 130 rokov od svojho založenia a 110 rokov od otvorenia prvej muzeálnej expozície. Súčasný Stredoslovenský múzeum vzniklo v roku 1889 ako Mestské múzeum. Predložený návrh na zriadenie múzea schválila Mestská rada Banskej Bystrice a odporučila začať s činnosťou 12. júla 1889. Na základe tohto právneho aktu exponovali ešte v tom istom roku všetky historické predmety z archívu mesta v priestoroch radnice na námestí. Skutočný prevod predmetov z Mestského archívu do majetku múzea sa realizoval v roku 1891. Zbierky do budúcej expozície zhromažďoval a usporadúval práve Kornel Divald.

PRVÉ KULTÚRNE ZÁKLADY

Kornel Divald sa narodil 21. mája 1872 v Prešove, kde bol 9. júna pokrstený. Rodina Divaldovcov bola jedna z najslávnejších a najznámejších dynastií fotografov v Uhorsku. Kornel bol jej najmladším členom. V rodinnom prostredí dostal prvé kultúrne a historické základy a získal aj vzťah k umeniu. Jeho otec Karol Divald (1830 – 1897) bol fotograf, vydavateľ, lekárnik a svetlotlačiar. Fotografoval Tatry, Pieniny, jaskyne a dnešné východné Slovensko. Vlastnil jednu z prvých svetlotlačiarňí v Uhorsku, ktorá sídlila v Prešove. Oženil sa s Barborou Steinhübelovou, dcérou prešovského meštana Ľudovíta Steinhübela. Divaldovci mali spolu štyroch synov: Karola ml., Ľudovíta, Adolfa a nami spomínaného Kornela.

SPÄŤ V RODNEJ ZEMI

Po maturite v Prešove študoval Kornel najskôr medicínu na Lekárskej fakulte, neskôr dejiny umenia na Filozofickej fakulte v Budapešti. V praxi pôsobil na Hlavnom pamiatkovom úrade, potom ako inšpektor múzeí a knižníc, neskôr bol kustódom a riaditeľom Národného múzea v Budapešti. V rokoch 1900 – 1919 navštívil Spiš, Šariš, Hont, Tekov, Liptov, Oravu, Zvolen, Turiec, Trenčín a Gemer, kde systematicky spracovával a na fotografiách zaznamenával historické sakrálne stavby, ich interiéry, oltáre, liturgické predmety a textilie, ale aj krojované obyvateľstvo regiónov. Od roku 1911 bol členom Maďarskej akadémie vied. Svoje spomienky z ciest opísal v knihe *Felvidéki séták* z roku 1925. Jeho rukopisné záznamy a fotografie, rozšírené o publikované články sú známe pod názvom *Povožník svätých. Topografia a fotografie Kornela Divalda z Horného Uhorska, 1909 – 1919*. V roku 1931 vyšla vo vydavateľstve Oxford University Press London jeho kniha *Old Hungarian Art*, ktorá sa venuje výtvarnej kultúre na území Uhorska od prehistorických čias s presahom až do 19. storočia.

SCENÁRISTA A REALIZÁTOR PRVEJ MUZEÁLNEJ EXPOZÍCIE

Kornel Divald zohral významnú úlohu pri zakladaní a formovaní budúceho Mestského múzea v Banskej Bystrici. Vytvorením prvej muzeálnej expozície bol na návrh Viliama Fraknoia (1843 – 1924), rímskokatolíckeho kňaza, veľkovaradín-

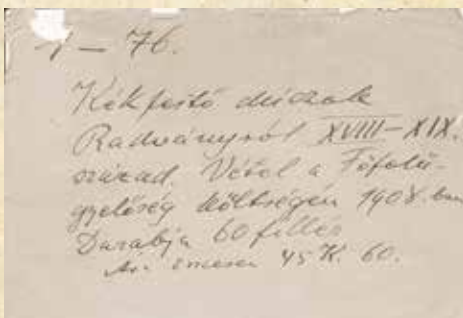
Kornel Divald

Foto: Stredoslovenské múzeum

Unikátny záber z pôvodnej expozície Mestského múzea

Foto: Stredoslovenské múzeum

Prvý katalogizačný lístok z pera Kornela Divalda

Foto: Stredoslovenské múzeum

skeho kanonika, biskupa arbeského a uhorského historika, poverený práve Kornel Divald. Stal sa tak scenáristom aj realizátorom prvej muzeálnej expozície. S prácou začal 1. júna

1909 a opísal viac ako dva a pol tisíc predmetov, ktoré sa v tom čase v múzeu nachádzali. Mineralogické a numizmatické predmety popísal Samuel Bothár. Prvá muzeálna expozícia v Matejovom dome bola slávnostne otvorená 17. októbra 1909.

Expozíciu tematicky rozčlenil Kornel Divald na štyroch poschodiach:

- 1. poschodie – národopisná a mineralogická zbierka;
- 2. poschodie – historická a umelecká zbierka;
- 3. poschodie – kultúrno-historická zbierka;
- 4. poschodie – pamiatky cirkevného umenia.

Kornel Divald bol aj autorom prvého sprievodcu po Banskobystrickom múzeu – *A Besztercebányai múzeum kalauza*, vydaného v roku 1909. Vytvoril prvý katalogizačný systém, kde každý predmet opísal na katalogizačnom lístku v maďarskom jazyku. Väčšina lístkov sa zachovala v múzeu dodnes a pre výskum vývoja zbierok sú neoceniteľným historickým prameňom. Posledný katalogizačný lístok písaný pravdepodobne Kornelom Divaldom má evidenčné číslo 3714. Posledný lístok v maďarskom jazyku má evidenčné číslo 4003. Lístok 4004 je už v slovenčine. Divald hodnotí progres Mestského múzea nasledovne: „*Neuplynuli ani štyri roky od veľkolepého otvorenia múzea v slobodnom kráľovskom meste Banská Bystrica situovanom v mestskom hrade, v novopravenom objekte tzv. Matejovom dome. Múzeum bolo sprístupnené verejnosti 17. októbra 1909. Počet zbierok vzrástol v roku 1910 o 278, v roku 1911 o 381 a v roku 1912 o 620 kusov. Do otvorenia múzea viedol mestský archív súpis zbierok, v ktorom bola okrem mineralogickej a zolášť ošetrovanej numizmatickej zbierky Dr. Bothára spracovaná evidencia 2711 kusov predmetov. Za tri roky od svojho vzniku získalo múzeum 1270 kusov nových zbierok. Bola to takmer polovica toho, čo vlastnilo pri jeho otvorení. Tento nárast nastal aj vďaka účinnej podpore inšpektorátu, ktorý okrem ročnej dotácie odkúpil zbierky od miestnych zberateľov a obchodníkov...*“

Úloha Kornela Divalda bola splnená a Banská Bystrica sa mohla a aj môže vďaka Divaldovi pochváliť múzeom, kde návštevník nájde čriepky z histórie slobodného kráľovského mesta. Kornel Divald zomrel 24. marca 1931 v Budapešti vo veku 48 rokov.

F. Glocko, Stredoslovenské múzeum

SVETOVÝ BIATLON OPĀŤ NA SLOVENSKU

Foto: Národné biatlonové centrum

Preteky svetového významu neďaleko Bystrice

V dňoch 25. januára až 3. februára 2019 sa po dlhých rokoch konali v zrekonštruovanom Národnom biatlonovom centre v Osrblí preteky svetového významu. Slovensko hostilo Majstrovstvá sveta juniorov a kadetov v biatlone 2019. Na slávnostnom otváracom ceremoniáli v Brezne sa zúčastnili aj predseda vlády Slovenskej republiky Peter Pellegrini, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter a primátor Banskej Bystrice Ján Nosko. Pretekov sa v dvoch mužských a dvoch žens-

kých kategóriách zúčastnilo takmer štyristo súťažiacich zo 42 krajín sveta, medzi ktorými sa možno nachádzajú aj budúci olympijskí víťazi. Napriek domácejmu prostrediu sa spomedzi 16 reprezentantov Slovenska žiadnemu z nich nepodarilo získať medailu. Najlepšie umiestnenia dosiahli pre naše farby štafety kadetiek a juniorov, ktoré obsadili zhodne desiate miesto. Takisto Z. Remeňová skončila desiatu v rýchlostných pretekoch kadetiek. Najviac sa darilo nemeckým a francúzskym reprezentantom a reprezentantkám, avšak nebola núdza ani na preväpnenia, keď individuálne preteky kadetiek na 10 km ovládla reprezentantka Grónska Ukaleq Astrid Slettemark a v individuálnych pretekoch junioriek na 12,5 km zvíťazila Číňanka Fanqi Meng. Celé majstrovstvá boli po organizačnej stránke dobre zvládnuté a všetci pevne veríme, že sa do Osrblia onedlho vrátia aj preteky svetového pohára.

Oddelenie športu

TRADIČNÉ HOKEJOVÉ DERBY GYMNÁZIÍ

Bystrický zimný štadión opäť zažil súboj gymnázií. Po roku sa Gymnázium Andreja Sládkovičova a Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského stretli na tradičnom hokejovom zápase. „Gasákov“ hnala dopredu túžba oplatiť hokejistom Tajovského gymnázia vlaňajšiu prehru. Výbornú atmosféru vytvorilo viac ako tisíc divákov z oboch najväčších banskobystrických gymnázií. Súperenie medzi školami bolo cítiť z tribún, ale aj počas vzájomných súbojov. V prvej tretine sa vedenia ujali hokejisti Gymnázia Jozefa Gregora Tajovského 1:0. Po vyrovnanej druhej tretine však protihráči dokázali otočiť stav a zvíťazili 3:2. Napokon však rivalitu škôl

Foto: V. Polančoková

Po roku opäť v hokejovom súboji

ukončila radosť zo zaujímavého zápasu a vzájomné stretnutie po odohratom zápase.

K. Mak

V SELCIACH VYRASTAJÚ TALENTOVANÍ SKOKANI NA LYŽIACH

Keďže túto zimu je dostatok snehu, na skokanských mostíkoch v Selciach sú ideálne podmienky na tréning a výchovu pre deti a mládež v skokoch na lyžiach a severskej kombinácii. Tento šport na Slovensku pre absenciu skokanských mostíkov už takmer vymrel. Našťastie v Banskej Bystrici a okolí sa našla partia nadšencov tohto športu na čele s M. Mesíkom, bývalým slovenským reprezentantom v tomto športe a účastníkom olympijských hier v Turíne v roku 2006. Vďaka pomoci obce Selce a dobrovoľníkom sa podarilo upraviť mostíky, vybudovať osvetlenie a vznikli tu dobré podmienky na tré-

Foto: SKI club Selce

Podmienky sú tento rok ideálne

ningy a preteky. V januári sa tu usporiadali dve kolá Ligy mládeže v skokoch na lyžiach a se-

verskej kombinácii za účasti 32 detí vo veku od 6 do 14 rokov. Liga mládeže je národný program Slovenskej lyžiarskej asociácie zameraný na rozvoj disciplín v severskej kombinácii a skokoch na lyžiach. Tréningy detí začali už v máji 2018 a aktuálna sezóna potrvá až do marca 2019. Vrcholom tejto sezóny budú Majstrovstvá Slovenska žiakov v skokoch na lyžiach a severskej kombinácii, ktoré sa v skokanskom areáli Selce – Dubiny uskutočnia v sobotu, 16. februára 2019 so začiatkom o 10:00 hod. Organizátori Vás na toto podujatie srdečne pozývajú.

M. Mesík

KRŇAČKOVÉ PRETEKY V PODLAVICIACH

Krňačky – sane, ktoré v minulosti slúžili na zväžanie dreva si dnes ľudia spájajú s dobrou zábavou. Krňačkové preteky sú obľúbené aj v okolí Banskej Bystrice.

Foto: J. Tomáš

Krňačky sú celé zhotovené z dreva

Občianska rada Podlavice – Skubín v spolupráci s Pajero club Slovakia a podporou mesta Banská Bystrica zorganizovala v rámci Slovenského pohára 2019 úspešné športovo-folklorne podujatie Krňačkové preteky Podlavice. Na štarte sa prezentovalo 32 posádok v troch kategóriách – mužské, ženské a zmiešané posádky. Na trati dlhej 800 metrov sa víťazmi v mužských posádkach stali L. Ridzoň a M. Zelenčík z Valaskej, v zmiešaných posádkach L. Stieranková a M. Zelenčík z Valaskej a v ženských posádkach P. Piliarová a A. Vrbovská, takisto z Valaskej. Najväčšia rýchlosť dosiahnutá počas pretekov bola 51,3 km/hod. Trať mimo súťaž absolvovala aj najstaršia posádka v zložení J. Tomáš (88 rokov) a M. Stolár (74 rokov) so symbolickým štartovným číslom 162.

J. a R. Tomášovci

SPOĽACH, o. z. Vám ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby a zároveň Vás pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu, **20. februára 2019 o 16:00 hod.** v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici 21 v Banskej Bystrici. S pracovníčkou banky sa budeme venovať téme Praktické rady pri styku s inštitúciami. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových! Tešíme sa na stretnutie s Vami! **SPOĽACH, o. z.**

POZVÁNKA

Zasadnutie občianskej rady Stred sa uskutoční 28. februára 2019 o 17:00 hod. v zasadačke na MsÚ. Tešíme sa na Vás! *OR Stred*

POMÔČŤ MÔŽETE AJ VY

Budova, kde dnes sídlia Lesy SR je jedným z najvýraznejších objektov nášho námestia. Výklenok nad vstupom do Národnej ulice je však prázdny a otvorili sa odborné diskusie o jeho budúcom umeleckom stvárnení. Mnohí starší obyvatelia mesta si možno pamätajú sošku Panny Márie s Jezuliatkom, ktorá sa nachádzala vo výklenku novej budovy. Momentálne je zámerom jej obnova alebo opätovné vyhotovenie. Občianske združenie Permon preto vyzýva všetkých, ktorí majú presnejšie informácie, prípadne fotografie k tejto téme, aby kontaktovali J. Mičovského na e-mailovej adrese: jan.micovsky.sr@gmail.com. *sno*

UZÁVIERKA MARCOVÉHO ČÍSLA

Termín: **1. marec 2019 do 12:00 hod.** Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktná osoba: Mgr. Dominika Smoleňová, 048/43 30 107, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk.

VEREJNÉ VYHLÁŠKY (VV) STAVEBNÉHO ÚRADU

OVZ-SÚ-183421/28083/2018/MA

VV: Rozhodnutie; Stavebník: BBX, s.r.o., Kpt. Otakara Jaroša 3, BB; Stavba: Optická sieť BBX2018 BBKYNC; *Vyvesené: 03.01.2019*

OVZ-SÚ 1824/1121/2019/MA

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Stredoslovenská distribučná, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, ZA Stavba: 7943-BB – časť Sásová – zrušenie 326-ts-333; *Vyvesené: 15.01.2019*

OVZ-SÚ 2102/33982/1168/2019/Boj.

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Vlastníci bytov a NP v BD J. Kollára 51, BB; Stavba: Zateplenie BD Kollárova 51 – 53, BB; *Vyvesené: 18.01.2019*

OVZ-SÚ 3841/3115/2019/MA

VV: Oznámenie; Stavebník: Sylvo invest, s.r.o., Internátna 1867/2, BB; Stavba: Samostatný obytný súbor Quartetto; *Vyvesené: 18.01.2019*

OVZ-SÚ 3697/782/2019/DU

VV: Rozhodnutie; Stavebník: M. Machyniaková, Sládkovičova 90, BB; Stavba: Vyrezanie otvoru, Sládkovičova 50, BB; *Vyvesené: 21.01.2019*

OVZ-SÚ 5268/1167/2019/Boj.

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Mgr. Ž Banduko-

vá, Podlavická cesta č. 27, BB; Stavba: Stavebné úpravy v byte č. 7 na Ulici 29. augusta č. 22 v BB; *Vyvesené: 23.01.2019*

OVZ-SÚ 5136/226/2019-Boč.

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Stredoslovenská distribučná, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, ZA; Stavba: BB, Kostiviarska – posilnenie NN siete *Vyvesené: 24.01.2019*

OcÚ-SÚ 279/2018/MA-ozn.

VV: Oznámenie o začatí územného konania Stavebník: Mesto BB, ČSA 26, BB; Stavba: Regenerácia vnútrobloku Sitnianska na sídlisku Sásová v BB; *Vyvesené: 28.01.2019*

OVZ-SÚ 6804/4222/2019/MA

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Vlastníci bytov a NP v BD Starohorská 32-38, BB; Stavba: Sanácia logií BD typu P1.14 /NKS/ Starohorská 32-38, BB; *Vyvesené: 25.01.2019*

OVZ-SÚ 7657/4599/2019/MA

VV: Rozhodnutie; Stavebník: L. Rendek a manželkou, Magurská 65, BB; Stavba: Stavebné úpravy v byte č. 9 na 5. p. v BD na Magurskej ulici č. 65 v BB; *Vyvesené: 25.01.2019*

V Banskej Bystrici, 30.01.2019

OZNAM KOMUNITNÝCH CENTIER

Komunitné centrá sú univerzálnym multigeneračným priestorom slúžiacim rôznym komunitám na pestovanie vzťahov, rozvoj zručností a prehĺbenie vedomostí. Prispievajú k odstraňovaniu medzigeneračných a sociálnych bariér medzi ľuďmi, a to aj vďaka pravidelným či jednorazovým aktivitám. V Komunitnom centre Fončorda bude február o láske, jej rôznych prejavoch a láske. Pre rodiny s deťmi sa organizuje v **piatok, 15. februára o 15:00 hod.** už štvrtý ročník valentínskych komunitných slávností s názvom Láskovosť v komunite. Novou zaujímavou aktivitou bude pravidelné mesačné medzigeneračné čítanie. Čítajme spolu sa uskutoční **26. februára o 17:00 hod.** a čítať budú nielen dospelí deťom, ale aj naopak. Doneste si so sebou aj svoju obľúbenú knihu či príbeh. Komunitné centrum Sásová pozýva malých aj veľkých dňa **19. februára o 16:30 hod.** na prednášku o vodnom vtáčtve s manželmi Kováčovcami z SOS Birdlife BB. V **sobotu, 23. februára od 15:00 do 20:00 hod.** Vás pozývame na tretí Relaxačný večer, kde sa okrem intuitívnych hier a terapeutického orientálneho tanca môžete dozvedieť niečo o svojej vnútornej sile a zažiť aktívny relax formou tvorivých dielní, masáže či meditačného koncertu. V **piatok, 8. marca o 17:00 hod.** nás čaká beseda s názvom O zrodení s dulou L. Kubíny. Dozviete sa o tom, ako radostne a v pokoji stráviť tehotenstvo, prípadne ako pracovať s náročnejšími okamihmi v tomto období. Okrem toho sa budeme rozprávať aj o tom, čo je náplňou práce duly a aká je jej úloha. V **stredu, 13. marca o 16:00 hod.** sa budeme so S. Tešlarovou venovať snom – O čom hovoria naše sny. Viac informácií nájdete na našich stránkach a na sociálnej sieti Facebook.

Komunitné centrum Sásová

budova bývalej ZŠ Tatranská
vchod vzađu

Komunitné centrum Fončorda

budova CVČ Havranské
vchod vzađu

SÚŤAŽ

V januárovom vydaní Radničných novín sme sa Vás pýtali otázkou: „Kedy sa narodilo prvé dieťaťko v našom meste v roku 2019?“ Správna odpoveď je 3. januára. Ďakujeme za Vaše odpovede. **Víťazkou sa stáva pani Richterová.** Gratulujeme a posielame Vám publikáciu Prvé slovenské gymnázium v Banskej Bystrici od historika Vladimíra Sklenku. Tento mesiac sme pre Vás pripravili v spolupráci so Stredoslovenským múzeom súťaž o knihu Štefan Moyzes – za života a v historickej pamäti, ktorá bola do života uvedená len nedávno. Môžete sa stať víťachom a zaradiť si túto publikáciu do svojej knižnice medzi prvými. Súťažná otázka znie: **„V ktorom roku dokázal Štefan Moyzes presadiť, že na gymnáziu v meste pod Urpínom sa mohli žiaci vzdelávať aj v slovenskom jazyku?“** Dočítate sa to aj v našich novinách. Svoje odpovede posielajte do 1. marca 2019 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Cimbal Brothers & Svetlana Rymarenko z Fragile

Jedinečné spojenie huslí, cimbalu a svetových hitov

21.2.2019 / 18.00 HOD. ROBOTNÍCKY DOM

VSTUPNÉ: 12,- EUR, V DER KONCERTU: 15,- EUR

PREDPREDAJ VSTUPENIEK V INFORMACIOM CENTRE, NÁMESTIE SNP 1, BANSKÁ BYSTRICA

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ! WWW.BANSKABYSTRICA.SK

Rusín ČENDEŠ Orchestra

KRST II.CD COSSACK ATTACK

Host: Filip Jánošík & hotoví umelci

Banská Bystrica 9. marec 2019
Robotnícky dom

Predpredaj vstupeniek v sieti www.predpredaj.sk

59. BANSKOBYSTRICKÁ HUDOBNÁ JAR

18.3. - 10.6.2019 BANSKÁ BYSTRICA

18.3.2019 / 18.00 hod.
Robotnícky dom
SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER
BOHDANA WARCHALA
Ewald Donel, umelecký vedúci

15.4.2019 / 18.00 hod.
Robotnícky dom
KONCERT ORCHESTRA
CAMERATA NOVISOLIENSIS
A JEHO SÓLISTOV

27.5.2019 / 20.30 hod.
Námestie Štefana Moysesova / pri kostole Nanebovzatia Panny Márie
SOLAMENTE NATURALI BRATISLAVA
Open air koncert
Umelecký vedúci Miroslav Valerík a sólista Jan Rokyta - sólový cimbal a flauta

10.6.2019 / 18.00 hod.
Robotnícky dom
INVENTION QUARTET
účinkujú:
Eva Varhaníková - klavír, Adam Marec - gitara,
Peter Solárík - bicie a Róbert Rogan - kontrabas

Banská Bystrica Cup 2019

30. - 31. marec 2019
krytá plaváreň Štiavničky
Banská Bystrica

Kvalifikácia na:
Olympijské hry 2020 - Tokio / Japonsko
Majstrovstvá sveta 2019 - Gwangju / Južná Kórea
Majstrovstvá sveta juniorov 2019 - Budapešť / Maďarsko
Letnú svetovú Univerziádu 2019 - Neapol / Taliansko
Majstrovstvá Európy juniorov 2019 - Kazaň / Rusko
Európsky olympijský festival mládeže 2019 - Baku / Azerbajdžan

príamy prenos sobota 30.03.2019 od 14.00 hod.
príamy prenos nedeľa 31.03.2019 od 09.00 hod. online vysielanie www.tveso.sk

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

MAREC 2019

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO ■ ŠPORT
■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE ■ INÉ PODUJATIA

<p>01.03. PIATOK</p> <p>18.30 hod., divadlo akadémie umení, horná 95</p> <p>bačova žena</p> <p>repríza zopakuje sa: 29.03.</p>	<p>02.03. SOBOTA</p> <p>17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37</p> <p>šaško a kráľ</p> <p>divadelné soboty pre deti</p>	<p>02.03. SOBOTA</p> <p>18.00 hod., športová hala dukla, cesta na štadión 28</p> <p>škp 08 banská bystrica - bam poprad</p> <p>nadstavba basketbalovej extraligy žien</p>	<p>03.03. NEDEĽA</p> <p>19.00 hod., bdnr - sála, skuteckého 14</p> <p>začiatok jarných prázdnín - nádherný utorok</p> <p>čo všetko sa môže stať, keď sa stratí jedna handrová bábika?</p>	<p>04.03. PONDELOK</p> <p>19.00 hod., záhrada - centrum nezávislej kultúry, námestie snp 16</p> <p>divadlo z pasáže - malý princ</p> <p>filozofický traktát a rozprávka pre dospelých v réžii šimona spišáka</p>
<p>05.03. UTOROK</p> <p>16.30 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvan</p> <p>cestovateľský utorok: rumunsko</p> <p>ondrej kameniar</p>	<p>05.03. UTOROK</p> <p>18.30 hod., štátna opera, národná 11</p> <p>rigoletto</p> <p>slávna operná dráma o dvornom šašovi a jeho milovanej dcére</p>	<p>06.03. STREDA</p> <p>18.30 hod., divadlo akadémie umení, horná 95</p> <p>hon na losa</p> <p>„romantická“ komédia</p>	<p>07.03. ŠTVRTOK</p> <p>18.00 hod., komorná sála sos, dolná 35</p> <p>divadelný štvrtok 2019</p> <p>všetko o mužoch a ženách, divadlo lunetrdlo z partizánskej lupče</p>	<p>08.03. PIATOK</p> <p>16.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>koncert k mdž</p> <p>účinkuje: skupina duchoňovci, vstup voľný</p>
<p>09.03. SOBOTA</p> <p>19.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>rusín čendeš orchestra - krst II. cd cossack attack</p> <p>hostí: filip jánošík & hotoví umelci</p>	<p>12.03. UTOROK</p> <p>18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>klavírny koncert pre ľavú ruku: maxime zecchini</p> <p>koncert francúzskeho pianistu</p>	<p>13.03. STREDA</p> <p>19.00 hod., bdnr - teátrum, skuteckého 14</p> <p>monológy na doma</p> <p>spoločenské hry o ne / bezpečí</p>	<p>15.03. PIATOK</p> <p>20.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>korben dallas</p> <p>koncert známej slovenskej kapely v rámci ich bazén tour</p>	<p>15. - 16.03. PIA - SOB</p> <p>08.00 hod., hotel lux, námestie slobody 2</p> <p>gastro cup 2019</p> <p>V. ročník, memorál Jána Michnu</p>
<p>17.03. NEDEĽA</p> <p>14.00 hod., radnica - cikkerova cieň, námestie snp 1</p> <p>potulky mestom: legenda banskobystrickej chirurgie</p> <p>s jozefom duriančíkom o tom ako mudr. daniel petelen preslávil mesto pod urpinom</p>	<p>18.03. PONDELOK</p> <p>18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>59. banskobystrická hudobná jar</p> <p>koncert slovenského komorného orchestra bohdana warchala</p>	<p>18.03. PONDELOK</p> <p>19.30 hod., múzeum snp - kinosála, kapitulská 23</p> <p>filmový klub: ospalá zátoka</p> <p>divoká, takmer surrealistická komédia a zároveň retro detektívka</p>	<p>19.03. UTOROK</p> <p>17.00 hod., ssm - matejev dom, námestie š. moysesova 20</p> <p>čo sa skrýva v depozíte</p> <p>na tému kraslice s etnologickou janou koltonovou</p>	<p>20.03. STREDA</p> <p>18.30 hod., komorná sála sos, dolná 35</p> <p>večery s ľudovou hudbou</p> <p>program ľudovej hudby borievka, jána ambroza a hosti</p>
<p>21.03. ŠTVRTOK</p> <p>18.30 hod., štátna opera, národná 11</p> <p>cigánsky barón</p> <p>jedna z najhrávanejších operiet, príbeh o bezhraničnej láske, národnej hrdosti a ľudskej dôstojnosti</p>	<p>24.03. NEDEĽA</p> <p>13.00 hod., gymnázium andreja sládkoviča, komenského 18</p> <p>detský folklórny festival</p> <p>súťažná prehliadka detských folklórnych súborov okr. brezno a banská bystrica</p>	<p>25.03. PONDELOK</p> <p>10.00 hod., švk - literárne a hudobné múzeum, verejná knižnica mikuláša kováča, bábkové divadlo na rázcestí, gymnázium mikuláša kováča</p> <p>festival literárna banská bystrica</p> <p>XXIII. ročník festivalu venovaný pamiatke mikuláša kováča zopakuje sa: 26.03., 27.03., 28.03., 29.03.</p>	<p>25.03. PONDELOK</p> <p>19.30 hod., múzeum snp - kinosála, kapitulská 23</p> <p>medzinárodný festival filmových klubov - febiefest 2019</p> <p>výber najzaujímavejších filmových titulov z 26. ročníka prestížneho filmového festivalu zopakuje sa: 26.03., 27.03., 28.03.</p>	<p>26.03. UTOROK</p> <p>19.00 hod., záhrada - centrum nezávislej kultúry, námestie snp 16</p> <p>divadlo z pasáže - neprebudený/í</p> <p>zamotaná inscenácia o snoch a (ne)pochopení na motívy slávnej poviedky martina kukučína, v réžii moniky kováčovej</p>
<p>27.03. STREDA</p> <p>08.00 hod., švk - literárne a hudobné múzeum, lazovná 9</p> <p>kováčova bystrica</p> <p>umelecká súťaž v interpretácii poézie, prózy a vlastnej tvorby</p>	<p>27.03. STREDA</p> <p>17.00 hod., ssm - thurzov dom, námestie snp 4</p> <p>stretnutia s minulosťou pod zelenou klenbou</p> <p>na tému vplyv náboženských tendencií na geopolitické súvislosti vo svete s cestovateľom michalom kováčicom</p>	<p>30.03. SOBOTA</p> <p>14.00 hod., plaváreň štiavničky, cesta na štadión 30</p> <p>banská bystrica cup 2019</p> <p>medzinárodné plavecké preteky zopakuje sa: 31.03.</p>	<p>30.03. SOBOTA</p> <p>17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37</p> <p>priadka a kráľ</p> <p>divadelné soboty pre deti</p>	<p>31.03. NEDEĽA</p> <p>17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3</p> <p>čaj o piatej</p> <p>o dobrú hudbu a zábavu sa postará skupina excellence</p>

zmena programu vyhradená!

ĎALŠIE PODUJATIA NÁJDETE NA
WWW.PODUJATIABB.SK

FOR MORE INFORMATION
VISITBANSKABYSTRICA.SK

